

Kontrolna lista za izbor srednjoškolskog obrazovanja

Ovde smo skupili nekoliko tačaka koje je dobro imati na umu pre izbora obrazovnog usmerenja. Prikupi činjenice! Postavi pitanja i uporedi različite alternative!

Tvoja lična očekivanja

Stavi na papir ono što tebi samom-oj izgleda važno i uporedi to sa onim što škole nude. Možda želiš da imaš mogućnost da učiš određeni jezik? Ili mogućnost da se baviš određenim sportom? Ili da radiš po određenoj metodi rada? Nemoj da odlažeš izbor do poslednjeg trenutka, već daj sebi dovoljno vremena da bolje proučiš različite alternative.

Sadržaj obrazovanja

Ako izabereš obrazovanje za koje si zaista zainteresovan, velika je šansa da ćeš ga uspešno savladati. Prouči detaljno sadržaj obrazovanja i vodi računa da ono obuhvata sve ono što ti je potrebno za sutrašnje zaposlenje ili nastavak školovanja.

Studije

Ako po završetku srednje škole želiš da nastaviš školovanje, proveri šta je potrebno za ispunjenje uslova za upis na dalje obrazovanje i uporedi to sa kursovima koji se nude u srednjoj školi.

Postoje informacije o pravilima za prijem na studije na Utbildningsinfo.se. To je sada naročito važno, jer od 2010. godine važe nova pravila za prijem na univerzitete i visoke škole.

Više informacija o pravilima za prijem: <http://www.utbildningsinfo.se/sb/d/195/a/771>

Rad

Ti koji si zainteresovan-a za brzo uključivanje u rad i radne odnose – poželjno je da pročitaš naše prognoze o kretanjima na tržištu rada koje su sadržane u prikazu svakog od srednjoškolskih programa. Tamo je opisano, s jedne strane kako će tržište rada izgledati u najbližoj budućnosti, a s druge strane u kojim sektorima je zaposlenje često uslovljeno dužim obrazovanjem. Ako su ti potrebne opširnije informacije, one se nalaze na veb lokaciji Zavoda za zapošljavanje „Yrkeskompassen”. Takođe je poželjno da se upoznaš sa intervjuima koje smo obavili sa poslodavcima.

Od 2008. godine u toku je pokušaj izvođenja praktične nastave na programima koji osposobljavaju za različita zanimanja. U okviru te nastave pola dana možeš provoditi na radnom mestu. Raspitaj se da li škola nudi tu mogućnost. Pribavi takođe informacije o tome kakve su mogućnosti škole da ponudi nastavu u radnoj sredini (APU). Ona ti omogućava da stekneš važna poznanstva i iskustva!

Budi otvoren-a i sledi svoja prava interesovanja.

Yrkeskompassen: <http://yrkeskompassen.arbetsformedlingen.se/>

Lični izbori

Kakve mogućnosti nudi škola kada je u pitanju izbor različitih kurseva? Budi svestan-na toga da se prostor za lične izbore može razlikovati od jednog do drugog obrazovnog smera. Posebno oblikovan program ili obrazovni smer u privatnoj školi ne mora da ima istu ponudu izbornih kurseva kao i nacionalni program u nekoj od opštinskih škola. To, naravno, ne mora biti negativno, ali je važno da se o tome unapred obavestiš. Saznaj šta se ustvari krije iza „moćnog” usmerenja koje škola nudi. Koliko ćeš kurseva i bodova zapravo imati? I šta je to što isključuješ iz svog izbora?

Ako osećaš nesigurnost, dobro je možda da proveriš koje su tvoje mogućnosti za odlaganje odluke. Izaberi program i školu gde izbor usmerenja i oblasti u kojima želiš da stekneš dublja znanja sledi tek u II i III razredu. Tako ćeš imati vremena da sebe prvo malo preispitaš.

Jezik

Koji jezik nudi škola? Jezik je značajna kvalifikacija od koje ćeš imati koristi celog života. Obrati pažnju da viši kursevi engleskog i modernih jezika donose ekstra bodove kada budeš konkurisao-la za upis na visoku školu od 2010. godine.

Završi obrazovanje!

Istraživanje pokazuje da najmanje mogućnosti na tržištu rada ima onaj koji je prekinuo srednju školu i nikada je nije završio-la. I ako ponekad osetiš da je naporno – pokušaj da okončaš svoje obrazovanje i dobiješ svedočanstvo o završenoj srednjoj školi. Postaraj se da dobiješ pomoć od škole ako imaš poteškoća sa jednim ili više predmeta. Obrati se svom mentoru, svom savetniku za obrazovnu i profesionalnu orijentaciju, nastavniku u koga imaš poverenja ili socijalnom radniku.